

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง สถานะของสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองตามพระราชบัญญัติ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้าได้มีหนังสือ ที่ สพม ๐๐๐๒/๖๒ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ขอรื้อเกี่ยวกับสถานะของสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สรุปความได้ว่า พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้บัญญัติให้ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

โดยที่สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มิได้มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม รวมทั้งมิได้มีฐานะเป็นราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หากแต่ได้รับการจัดตั้งให้มีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระในสถาบันพระปกเกล้า โดยมีได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล แต่ใช้ฐานะความเป็นนิติบุคคลของสถาบันพระปกเกล้า และขณะนี้ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาให้สถาบันพระปกเกล้าเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ แล้ว แต่ยังไม่มีการกำหนดให้สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้าจึงขอหารือว่า สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองซึ่งมีสถานะเป็นหน่วยงานอิสระในสถาบันพระปกเกล้า และได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สถาบันพระปกเกล้าเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ แล้ว จำเป็นต้องมีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ อีกหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนสถาบันพระปกเกล้า (สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว เห็น

ว่า สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองเป็นหน่วยงานอิสระในสถาบันพระปกเกล้า^๑ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของสภาพัฒนาการเมือง^๒ โดยมีได้มีฐานะเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากสถาบันพระปกเกล้า สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองจึงเป็นองค์กรหรือหน่วยงานหนึ่งที่เป็นอิสระในสถาบันพระปกเกล้า เมื่อได้มีการตราพระราชบัญญัติ^๓ กำหนดให้สถาบันพระปกเกล้าเป็น “หน่วยงานของรัฐ” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองซึ่งเป็นหน่วยงานในสถาบันพระปกเกล้าจึงอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวเช่นเดียวกัน

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๓

๑มาตรา ๒๓ ให้มีสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง เป็นหน่วยงานอิสระในสถาบันพระปกเกล้า เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสภาพัฒนาการเมือง รวมทั้งเป็นหน่วยงานธุรการและงานวิชาการ ภายใต้การควบคุมดูแลของประธานสภา

๒มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของสภาพัฒนาการเมือง

(๒) จัดทำบัญชีรายชื่อและรับจดทะเบียนการจัดตั้งองค์กรภาคประชาสังคมตามมาตรา ๗ (๒)

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เป็นหน่วยงานทางวิชาการให้แก่สภาพัฒนาการเมือง และคณะกรรมการของสภาพัฒนาการเมือง

(๔) ประสานงานกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกตามมาตรา ๗ (๑) และมาตรา ๑๕ วรรคสอง

(๕) เป็นหน่วยธุรการให้แก่คณะกรรมการสรรหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสรรหาสมาชิกที่คณะกรรมการสรรหามอบหมาย

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภาหรือคณะกรรมการบริหารสำนักงานมอบหมาย

๓พระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๓ ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้ เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๑ล๑

๑ล๑

(๙) สถาบันพระปกเกล้า

๑ล๑

๑ล๑